

Golden Dawn Girls

Filmstudieark

Forfatter: Thomas Wangsmo

Klassetrinn: 8. - 9. trinn, 10. trinn, Videregående

Fag: Samfunnsfag, historie, mediefag

Tema: Filosofi og etikk, Geografi, Historie, Individ/gruppe, Konflikt/krig og menneskerettigheter, Kjønn og kjønnsroller, Kulturmøter/-konflikter, Likestilling/kjønnsroller, Media, Oppvekst/familie, Politikk og samfunn, Religion, Samfunn og individ, Vennskap/respekt

Fakta

Regi: Håvard Bustnes

Manus: Håvard Bustnes

Sjanger: Dokumentar

Nasjonalitet: Norge

Språk: Norsk, gresk

Lengde: 1 t. 32 min.

Norsk distribusjon: Storytelling Media

Produksjonsår: 2017

Aldersgrense: 12 år

Kort om filmen

"Hva har skjedd med Hellas?" undrer filmskaper Håvard Bustnes i begynnelsen av denne skremmende dokumentaren.

De siste årene har vårt inntrykk av dette landet med solfylte strender og vennlige mennesker blitt overskygget av politiske ideologier som er skremmende nær nazismen. Etter at mange av de mest fremtredende medlemmene av det høyreekstre partiet Golden Dawn blir satt i fengsel, overtar en datter, en kone og en mor styringen - alle tre medievante nok til å unngå forsnakkelser i intervjuer.

Mens de regelmessig forsøker å stoppe Bustnes' intervjuer når de beveger seg i en retning de ikke ønsker, fortsetter Bustnes allikevel opptaket. Det resulterende materialet, supplert med arkivopptak, gir ikke rom for tvil om dette politiske partiets alarmerende ståsted, og avslører en stadig bredere kløft mellom klare fakta og politisk spill. Selv om det er frustrerende at kvinnene er så ubøyelige i sine synspunkter, illustrerer det hvordan å bære skylapper kan forderve et helt samfunn.

Trailer https://www.youtube.com/watch?v=eub_GhdGyM0

Filmens hjemmeside <https://goldendawngirlsdoc.com/>

Kort om regissøren

Håvard Bustnes (født [15. september 1973](#) i Oslo, Norge) er en norsk filmregissør med utdannelse i TV-regi fra Høgskolen på Lillehammer i Norge. Han har regissert dokumentarfilmer som har blitt kringkastet i hele Europa og vist på filmfestivaler over hele verden. Golden Dawn Girls (2018) har blitt vist på noen av verdens ledende dokumentarfilmfestivaler og vant Human-prisen på Human internasjonale dokumentarfilmfestival i 2018.

Notat til oppgavene

Spørsmålene under er hentet fra og relatert til innholdet i filmen, men flere oppgaver krever også videre kildearbeid, fortrinnsvis på internett. Det anbefales at man tar notater under filmen for å kunne besvare oppgavene. De fleste av oppgavene har ingen fasitsvar, men oppfordrer snarere til diskusjon rundt de viktige temaene som filmen tar opp. Noen av oppgavene kan besvares ganske kort, mens andre legger opp til lengre besvarelser basert på videre kildearbeid. Oppgavene kan løses individuelt eller i grupper etter visningen, men bør også gjennomgås før visning, slik at elevene vet hva de skal se etter i filmen. De kan inneholde noen veldig små spoilere, men ingenting som forringer filmopplevelsen nevneverdig. Det anbefales at man avslutningsvis diskuterer svarene fra enkeltelevene eller gruppene i plenum, slik at man kan dele forskjellige synspunkter fra hele klassen på temaene som presenteres i filmen.

Felles oppgaver før filmen

Filmens hovedsubjekt, Golden Dawn-partiet i Hellas, er et politisk parti som ble etablert i 1980. Over de siste ti årene har partiet økt markant i størrelse, og har vokst til å bli et av gresk politikks største partier.

Golden Dawn - Wikipedia

[https://en.wikipedia.org/wiki/Golden_Dawn_\(political_party\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Golden_Dawn_(political_party))

Profile on Golden Dawn - BBC News <http://www.bbc.com/news/world-europe-24346993>

Greece's debt crisis - Britannica

<https://www.britannica.com/place/Greece/Greeces-debt-crisis#ref1144649>

1. Hva vet du om Hellas? Hva er de mest kjent for? Hvordan har landet forandret seg i de senere år? Skriv et kort sammendrag av Hellas' lange historie, med spesiell vekt på hva som har skjedd i landet i det 20. og 21. århundre.
Greece - Wikipedia <https://en.wikipedia.org/wiki/Greece>
Greece - Britannica <https://www.britannica.com/place/Greece>
2. Hva er Golden Dawn-partiet? Skriv en kort beskrivelse av dere opprinnelse og historie, deres politiske ideologi og kontroversene rundt partiet og dets medlemmer.
3. Hvilke alvorlige anklager om Golden Dawn's ideologi har blitt rettet mot dem og hvorfor?
4. Hva er en politisk ideologi? Beskriv disse politiske ideologiene: nazisme, neo-nazisme, nasjonalisme, populisme, fascisme.
5. Hva var de samfunnsmessige, politiske og økonomiske omstendighetene som la til rette for partiets enorme vekst i perioden 2009-2012?
6. Hva er de viktigste begivenhetene som har skjedd med Golden Dawn-partiet siden 2012? Hvordan har partiets videre vekst vært i disse årene?

Oppgaver etter filmen

1. Beskriv med dine egne ord hva filmen handler om, uten å se på filmens offisielle synopsis.
2. Filmen åpner med et forsøk på å diskutere forskjellene og likhetene mellom nazismen og Gyllen daggrys versjon av nasjonalisme. Hvorfor tror du at filmen åpner med akkurat dette? Hvorfor tror du subjektene i filmen er så lite villige til å snakke om det?

3. Hvordan mottas Håvard Bustnes første gang han blir med på et partimøte? Hvorfor tror du partimedlemmene reagerer på ham som de gjør? Hvordan utvikler forholdet mellom Bustnes og medlemmene seg utover i filmen, spesielt til de tre hovedsubjektene?

4. Hvordan vil du beskrive filmens tre hovedsubjekter, Ourania, Eugenia (Jenny) og Dafni som personer? Hva er likhetene og forskjellene mellom de tre kvinnene? Hva er deres roller i Golden Dawn-partiet? Hvordan har posisjonene deres i Golden Dawn utviklet seg de siste årene og hvordan ble det sånn?

5. Dafni beskriver på et tidspunkt demokrati som "en vakker løgn". Hva tror du hun mener med dette? Hva er egentlig et demokrati?

6. Golden Dawn er bare ett av flere eksempler på høyre-ekstreme politiske partier som har vokst i popularitet i vesten på 2000-tallet. Hvilke andre eksempler finnes det på høyre-ekstremistiske partier som har oppnådd større tilhørighet de senere årene?

Far-right politics - Wikipedia https://en.wikipedia.org/wiki/Far-right_politics

7. Det kan iblant være vanskelig å skille høyre-ekstremisme fra andre høyrevridde varianter av politiske ideologier som nasjonalisme og populisme. Som en oppfølging til spørsmålet over, hvilke eksempler finner du på nasjonalistisk og populistisk politikk med stor oppslutning i vesten i dag? Hvordan vil du beskrive og forklare nasjonalismens og populismens frammarsj i vestlig politikk på 2000-tallet?

Nationalism - Britannica
<https://www.britannica.com/topic/nationalism>

Nationalism - Wikipedia <https://en.wikipedia.org/wiki/Nationalism>
Populism - Britannica <https://www.britannica.com/topic/populism>
Populism - Wikipedia <https://en.wikipedia.org/wiki/Populism>
The Populists - Time <http://time.com/time-person-of-the-year-populism/>
What is populism? - BBC News <http://www.bbc.com/news/world-43301423>

8. Nasjonalisme har også vokst i andre deler av verden på 2000-tallet. I hvilke andre land og områder har vi sett denne utviklingen? Hvilke hendelser har ført til nasjonalismens framvekst i disse områdene? Hva er problematisk med denne utviklingen?

9. Hva får vi vite om Golden Dawn's fortid i filmen? Hvilke kontroversielle episoder får vi se arkivopptak fra som kan belyse partiets ideologiske og etiske standpunkt? Hva har skjedd i disse episodene? Hvordan forklarer og forsvarer partiet selv disse hendelsene?
10. Hva er grunnen til at flere i Golden Dawn's ledelse ble dømt til å sone fengselsstraffer? Hvordan har det påvirket familiene deres og partiet?
11. Hvilke likheter ser du i filmen mellom Golden Dawn og nazismen? Beskriv likheter i symbolbruk, retorikk, ideologi og eventuelt andre områder du finner.
12. Hva får vi vite om Golden Dawn's syn på det greske samfunnet og deres politiske mål og visjon for det greske samfunnet? Hva mener Golden Dawn om hva som er de største problemene i samfunnet, og

hvordan de kan løses? Hva tenker du om den politikken partiet presenterer i filmen?

13. Golden Dawn Girls har blitt filmet over en periode på fire år. Hvordan oppnådde filmskaperne den unike tilgangen de har hatt til partiet? Hvilken rolle hadde norsk black metal i dette? Hva var noen av regissørens dilemmaer rundt det å lage filmen? Hva sier han var viktig for ham å få fram med denne dokumentaren?

Intervju med regissøren

<http://www.nordiskfilmogtvfond.com/news/interview/hakon-bustnes-about-his-tug-of-war-with-the-golden-dawn-women>

14. Hva får vi vite om det politiske klimaet i Hellas i filmen? Hvordan synes du at stortinget i Hellas, der politikerne møtes for å diskutere politikk, framstår i filmen? Hvordan vil du beskrive Gyllen daggrys politiske arrangementer som vi ser dem i filmen?
15. Medlemmene av Gyllent daggry bruker forskjellige kamprop gjennom filmen. Noen av disse er: "Blod og ære", "Hellas tilhører grekerne", "Albaner, du blir aldri gresk", "Kommunister, vi lager såpe av dere", "Til helvete med jødene", "Drit på Kemals grav", "Fedreland! Ære! Gyllent daggry!", "Søppel! Forrædere! Politikere!". Hva føler du at disse slagordene sier om partiets ideologi? Hvordan stemmer det overens med hva partiets medlemmer sier om sin egen ideologi? Kjenner du igjen hvor noen av disse ropene er hentet fra?
16. Gyllent daggry har, som de fleste andre politiske partier i dag, en egen nettside og profilerer seg på sosiale medier, med blant annet deres egen YouTube-kanal. Hvilken rolle spiller internett generelt og

sosiale medier spesielt i framveksten av mer ekstreme politiske partier og holdninger i dag? Hvilken rolle bør store aktører som Facebook, YouTube og lignende selskaper ta i å regulere hva slags innhold det er mulig å publisere gjennom deres tjenester? Hva er farene ved å la enkeltpersoner og organisasjoner publisere hva de ønsker på nettet? Hva er farene ved å nekte personer og organisasjoner retten til å publisere hva de ønsker?

17. Hva tror du filmskaperne ønsker å fortelle med en av filmens siste scener, der regissøren konfronterer Ourania på en parkeringsplass? Hva er det han ønsker at hun skal si? Hvorfor tror du at Ourania ikke er villig til å si det Bustnes ønsker?

18. Hva mener du er filmens viktigste temaer? Hva sier filmen om disse temaene: familie, kjønnsroller, lojalitet, kjærlighet, etikk, hat, diskriminering, respekt, politikk, ideologi, religion, samfunn, kultur, menneskeverd, individualitet, gruppentilrette, media
19. Hva mener du er filmens største styrker og svakheter? Forklar hvorfor.
20. Hva er det, dypest sett, filmen forsøker å fortelle oss? Les gjennom analysen i det norske filmmagasinet Montages, og prøv å skrive din egen analyse og fortolkning av filmen på bakgrunn av denne, og de andre oppgavene du nå har løst.
- Humanising the spectacle of fascism - Montages magazine**
<http://montagesmagazine.com/2018/01/humanising-the-spectacle-of-fascism-golden-dawn-girls/>